

Predkladacia správa

Návrh na účasť delegácie Slovenskej republiky na 65. zasadnutí Generálnej konferencie Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (ďalej len „MAAE“) vo Viedni sa predkladá ako iniciatívny materiál.

Slovenská republika bola prijatá za člena MAAE v roku 1993 ako jeden z dvoch nástupníckych štátov po zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (31. decembra 1992). Od roku 1993 sa delegácia Slovenskej republiky pravidelne zúčastňuje zasadnutí Generálnej konferencie MAAE (ďalej len „Konferencia“). Konferencia je najvyšším politickým orgánom MAAE a zvoláva ju generálny riaditeľ MAAE raz ročne. V súčasnosti má MAAE 173 členov. Každý členský štát reprezentuje na konferencii delegácia, ktorú tvorí vedúci delegácie, zástupcovia a poradcovia. Každý členský štát má pri hlasovaní jeden hlas. Zasadnutie Konferencie sa bude konať v dňoch 20. - 24. septembra 2021 vo Viedni v hybridnom formáte. Fyzická účasť na plenárnom zasadnutí Konferencie je limitovaná na štyroch delegátov a jedného delegáta v Plenárnom výbore s možnosťou alternácie. Ostatná časť slovenskej delegácie sa môže zúčastniť virtuálne.

V rámci navrhovaného programu Konferencie budú prerokované otázky týkajúce sa plnenia štatutárnych úloh a programových aktivít MAAE za uplynulý rok, finančných účtov MAAE za rok 2020, schválenia programu a rozpočtu MAAE na ďalšie dvojročné obdobie rokov 2022-23, vrátane výšky príspevkov jednotlivých členských štátov do riadneho rozpočtu MAAE a fondu technickej spolupráce na rok 2022 a uskutoční sa voľba členov Rady guvernérov MAAE na obdobie rokov 2022-23. V tomto smere bude jednou z hlavných priorít úspešne presadiť kandidatúru Slovenskej republiky do Rady Guvernérov MAAE (výkonný orgán MAAE) na roky 2022-23 ako konzistentný národný záujem a zároveň demonštráciu politicko-expertných kvalít Slovenskej republiky v príslušnej agende. Konferencia ďalej prerokuje a schváli rezolúcie v oblasti jadrovej a radiačnej bezpečnosti, fyzickej ochrany jadrových materiálov a zariadení, technickej spolupráce, jadrovej energetiky, jadrovej vedy, technológií a aplikácií a bude sa venovať i personálnym otázkam. Počas Konferencie budú prerokované a prijme sa rezolúcia k verifikačnému mandátu MAAE a k uplatňovaniu a implementácii záruk (kontrola jadrových materiálov) v Kórejskej ľudovodemokratickej republike, Iráne a na Blízkom východe. Rovnako bude diskutovaná úloha a aktivity MAAE počas pandémie Covid-19 a ďalšie témy.

Členstvo Slovenskej republiky v MAAE prispieva na presadzovanie záujmov Slovenskej republiky v agende mierového využívania jadrovej energie, najmä v oblasti vedeckej a technickej spolupráce a budovania expertných kapacít. Z danej spolupráce majú na národnej úrovni prospech organizácie v oblasti energetiky, životného prostredia, zdravotníctva, vedy a výskumu a iné. Členstvo taktiež prispieva presadzovaniu záujmov Slovenskej republiky a jej partnerov v oblasti kontroly mierového využívania jadrovej energie.

Dlhoročná spolupráca Slovenskej republiky a MAAE v oblasti technických projektov je veľmi úspešná. V roku 2021 pokračuje realizácia 3 národných, 39 regionálnych a 2 medziregionálnych projektov prostredníctvom účasti na workshopoch, výcvikových kurzoch a technických stretnutiach, zabezpečovaním odbornej pomoci expertov, výmeny know-how, ako aj formou koordinovaných výskumných projektov. Vzhľadom na

celosvetovú pandemickú situáciu sú akcie MAAE aktuálne organizované prevažne virtuálnou formou.

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky má úlohu kontaktného miesta a vecne príslušného gestora, pričom s MAAE spolupracuje niekoľko organizácií a inštitúcií, ako napríklad: Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s. (JAVYS, a. s.), Slovenské elektrárne, a. s., Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Národný onkologický ústav v Bratislave, Onkologický ústav svätej Alžbety v Bratislave, VUJE, a. s., Slovenská akadémia vied, Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a ďalšie.

Slovenská republika sa prostredníctvom svojich expertov a zástupcov v rámci pracovných tímov MAAE aktívne podieľa na procese prípravy medzinárodných bezpečnostných štandardov, návodov a požiadaviek na umiestňovanie, výstavbu, uvádzanie do prevádzky, prevádzkovanie a vyrad'ovanie jadrových zariadení, ako aj v oblasti spracovania a ukladania rádioaktívnych odpadov a vyhorelého jadrového paliva. Odborníci zo Slovenska sú zároveň pozývaní MAAE ako členovia medzinárodných expertných misií zameraných na hodnotenie jadrovej a radiačnej bezpečnosti ostatných členských štátov MAAE. Slovenská republika zároveň pozýva aj expertné misie na posúdenie bezpečnosti jadrových elektrární (napríklad OSART misie). Pôsobenie Slovenskej republiky v MAAE a vzájomnú spoluprácu hodnotia slovenské organizácie ako veľmi efektívnu a užitočnú, najmä v kontexte rozsahu národných aktivít v agende mierového využívania jadrovej energie s dôrazom na jadrovú energetiku, radiačné technológie, výskum a vývoj.

V dňoch 18. - 19. septembra 2021 sa uskutočnia prípravné neformálne rokovania a konzultácie delegácií členských krajín MAAE, v rámci ktorých sa predrokurujú niektoré vybrané body programu.

Materiál nemá vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana, vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Materiál má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy.